

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

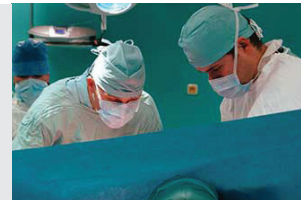
Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ג חשוון תשע"ט | דף היומי בבלי: מנחות פג.
דף היומי בהלכה: סימן של"א מסעיף ה' עד סעיף ז'.
מוסר: שפת תמים פרק ה' מ"אבל כבר אמרו" עד "והונאה במקח וממכר".
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסילת ישרים פרק כ"ו עד סוף הספר.

הדף היומי בהלכה

מדוע אין מלים בשבת את הנולד ב'ניתוח קיסרי'?

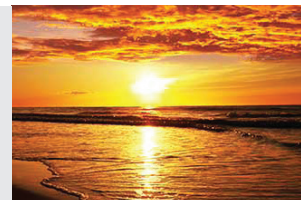
ב'ניתוח קיסרי', שאין אמו נטמאת בטומאת יולדת, מפני שמבחינה הלכתית אין זו 'לידה' - אסור למולו בשבת. אולם, הנולד שלא כדרכו, וכגון שלא יצא הראש תחילה, או בלידת 'מלקחיים' - אמו טמאה בטומאת יולדת, ומילתו דוחה את השבת.

[שו"ע שלא, ה, ומשנ"ב יח; ביאורים ומוספים דרשו, 15 ו-17]

כפי שלמדנו, ברית מילה בזמנה - ביום השמיני ללידה - דוחה שבת. דין זה נלמד מהפסוק: "וביום השמיני ימול בשר ערלתו". פסוק זה מופיע בין הפסוקים העוסקים 'טומאת יולדת', מיד לאחר הפסוק: "אשה כי תזריע ונקלה זכר וטמאה...". ונחלקו תנאים: יש אומרים שכל שאין לאם טומאת יולדת, אין המילה דוחה את השבת; ויש חולקים. ההלכה זו ספק היא בדינו, ומספק אין מחללים את השבת. ולפיכך, הנולד

הדף היומי בהלכה

תינוק שנולד מיד לאחר שקיעת החמה של יום שישי - מתי מלים אותו?

נראה עוד, עד לצאת הכוכבים, דהיינו עד שנראים ברקיע שלושה כוכבים בינוניים, ואם הלידה היתה במקום שיש סביבו הרים המסתירים את כדור השמש, והוא 'נעלם' מהאופק מוקדם יותר - יש שהורה שאין לחשב את זמן השקיעה בניכוי הסתרת ההרים, אלא יש לחשוש שהשקיעה במקום זה מוקדמת יותר. [שו"ע שלא, ה, ומשנ"ב יד ויח; ביאורים ומוספים דרשו, 12-13]

תינוק שנולד בסמוך לכניסת השבת, או בסמוך ליציאתה, וקיים ספק אם נולד בשבת או ב'בין השמשות', וכל שכן במקרה שבוודאי נולד בבין השמשות - אין מילתו דוחה שבת, כיון שבין השמשות הוא ספק יום ספק לילה, ויתכן שלא נולד בשבת; ולכן, אין למולו אלא ביום ראשון שלאחר השבת הבאה. ומשך זמן 'בין השמשות' הוא מתחילת שקיעת החמה, כאשר כדור השמש אינו

הדף היומי בהלכה

האם ההכנות לקיום מצות מילה דוחות את השבת?

ובמקרה שלא היה ניתן להכניס לפני השבת, או שהכין אותם ואירעה תקלה - יש שמתירים לומר לגוי אף לעשות איסור דאורייתא לצורך הכנתם, ורוב הפוסקים אוסרים; ואף המקל בכך, לא יקל אלא כשאין אפשרות לקיים את המילה באופן אחר, או על ידי מוהל אחר.

[שו"ע שלא, ו, משנ"ב כב, וביה"ל ד"ה אפילו, וד"ה ועיין, (וראה עוד שם); וראה ביאורים ומוספים דרשו, 23]

ההכנות לקיום מצות ברית מילה - המכשירי מילה - אינן דוחות את השבת. ולדוגמה: אסור להעביר את סכין המילה דרך רשות הרבים, ואסור למוהל לגזוז את ציפורנו באופן שתתאים ל'פריעת' עור העורלה. ואף איסורי שבת דרבנן, אינם נדחים מפני מצות מילה, כיון ש'העמידו' חכמינו ז"ל את דבריהם אף במקום שיש בו ביטול מצוה חשובה כמילה, הכרוכה בעונש 'כרת'. אולם, מותר לומר לגוי לעשות איסור דרבנן לצורך הכנת מכשירי מילה.

האברך סיפר בהתרגשות: "בשעה 2:31 העברתי את התשלום בסך 300 ש"ח לבעל דירת הנופש בצפת, ודקות לאחר מכן, ב-2:35, התקשר אלי המתווך שזה עתה הצליח להשכיר את דירתי שבקרית ביאליק"

רגילים להתווכח עם נהג המונית על שקל או שניים? מהיום כדאי שתחשבו פעמיים...

מכיוון שכן ערך האברך חשבון בנפשו והבין שאולי כל זה בגין טינה בלב שיש לאשה אחת מבני ישראל על אודות התשלום שלא שילם בגלל צינור המים, וגמלה בלבו החלטה לסלק את חובו.

ביום שלישי פרשת וירא [ה'תשע"ח] לפנות ערב, פנה האברך אל מארחו בצפת: "הב לי מספר חשבון הבנק שלך ואפרע לך את 300 השקל שקבענו כדמי שכירות באותו לילה". אמר לו המארח: "הטבת עשות, כי האף אומנם שאני מחלתי לך על דמי השכירות אבל בני ביתי - בעלת הבית לא הסכימה לך, ואפילו בערב יום הכיפורים כשהזכרתי לה שתמחל לכם ותסיר מליבה את הטינה כנגדכם, אך היא בשלה, לא ולא, לפלוני אינני יכולה למחול".

ממשיך רבי אלימלך בידרמן ומספר: "ביום חמישי אחה"צ התקשר אלי האברך ואמר בהתרגשות: 'הנה בידי אישור מהבנק שלי שבשעה 2:31 העברתי לחשבוננו סך 300 שקל, ומיד לאחמ"כ בשעה 2:35 התקשר אלי המתווך שעתה הצליח לחתום חוזה שכירות עם שוכר לדירה שבקרית ביאליק על סך גבוה יותר לכל חודש'..."

"והלימוד לדין, כי אף הצודק בדרכו לא יעמוד על שלו כשהדבר גורם טינה בלב, כי מה הרוויח זה - 300 שקל לעומת הפסד של 70,000 ה"י. על כן אל נא אחי תרעו לריב עם נהג המונית על שקל יחיד ומיוחד או כיו"ב עם שאר בעלי מלאכות, שימו לבכם ללבו של רעכם לבל יכאב לו הלב ע"י מעשיכם ואז ח"ו יבואו 70,000 כנגד 300... ודעו נא, כי מידה טובה מרובה והמוותר מממונו לאחרים יתברך ממעון הברכות בכל מיני ברכות וישועות לרוב, וכבר שיבחו חז"ל את איוב על שוותרן היה בממונו".

(ע"פ באר הפרשה)

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: אב חודש מנחם אב ה'תשע"ז בימי בין הזמנים נסע אברך מאלעד עם בני משפחתו לשהות יומיים בגליל - יום ד' וה' בשבוע, כשהוא מתכנן ללון בליל חמישי עם כל בני משפחתו בדירה ששכרו בעיה"ק צפת ת"ו. וכן עשו, אך דא עקא, שבדירה השכורה התפוצץ באותה שעה צינור מי שופכין העובר בכותל, והמים הנגרים השאירו סמנים וריח שאינו טוב, עד שבניו כיסו עצמם בעת שנתם עד מעל אפם למען ינצלו מאותו הריח. בבקרו של יום פנה האברך לבעה"ב ואמר לו כי ברצונו לשלם על לילה אחד ולעזוב את המקום בגין הריח השורר בדירה. מכיון שכן אמר לו בעה"ב: "סע לשלום מבלי לשלם". אלא שהמעשה לא היה בהסכמת הלב של בעלת הבית, והדבר כאב לה מאד, מתוך מחשבתה שבימים אלו כשהדירות מלאות באורחים, עדיין שווה הדירה מספיק כדי לשלם בעדה...

וילך האברך למסעיו. והנה על אם הדרך בצאתו מצפת התקשר אליו מתווך המטפל בדירתו שבקרית ביאליק וסיפר לו על פיצוץ שאירע בצינור המים שבדירתו, כשהמים נוזלים אל דירת השכנים מלמטה - שאינם שומרי תו"מ ולא כדאי לו להתעסק עמהם... ובתוך כדי דיבור הוא מוסיף לבשר לו כי השוכר שהיה בדירתו החליט לצאת מהדירה. האברך הורה למתווך שיזמין מיד בעל מלאכה שיתקן את כל הנדרש. נתברר שהעבודה גדולה ארוכה וכבדה, ובסופה נדרש האברך לשלם סך 45,000 שקל.

בהגיעו לביתו מצא כי מכונת הכביסה שלו נשברה והיא ממלאה את כל ביתו במים. וכך הלך מאז 'מחיל אל חיל', משבירה לתיקון ומתיקון לשבירה, וכל זה רק בעניני 'צינורות ומים' עד שהגיעו ההפסדים וההוצאות לסך 70,000 שקל. גם כל מתעניין שהובא לדירתו בקרית ביאליק מצא בה איזשהו חסרון - כנגד שכל אנושי ולא אבה לשכור אותה.

פעם שמע זה שישב סמוך לרבי, שבחור אחד ניגש לרבי לומר את ה'פשעטיל', אך במקום זאת החל לומר "קפיטל תהילים"! - והרבי נענע בראשו כרגיל כמו שעושה לכל הבחורים שאומרים לפניו את הפשעטיל. הוא התפלא מאוד על כך...

ה'הסכם' של האדמו"ר עם בחור הבר-מצוה...

כמובן שהוא התפלא מאוד על הדבר המוזר הזה, שבחור בר מצוה יגש להרבי להגיד לו קפיטל תהילים במקום להגיד לו פשעטיל, ולאור הפליאה העצומה החל לחפש אחר הבחור, וכשמצאו שאלו: אני שמעתי שאתה אמרת להרבי קפיטל תהילים - הגד נא - מה זה ועל מה זה!?

אמר לו הבחור: אומר לך את האמת - באמצע השבוע נכנסתי אל הרבי, ואמרתי לו שאני מפחד שבעת שאגש אליו בליל שב"ק, שמא מרוב ההתרגשות אשכח את הפשעטיל מה שיש לי לומר, אז מה אעשה. אמר לי הרבי, שכשעבור לפניו, אגיד לו קפיטל תהילים במקום הפשעטיל, ואף אחד לא יתפוס... - וכך נהגתי באמת - וכפי שראית הרבי עשה אותן תנועות כמו שהוא עושה לכל בחור כששומע את הפשעטיל שלו...

(נעם שיח)

אצל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק - נהוג, שבלייל שבת קודש בעת עריכת השולחן ניגשים אל הרבי כל הבחורים המגיעים לעול התורה והמצוות באותו שבוע, ואומרים להרבי את הפשעטיל שהכינו לכבוד הבר מצוה, והרבי מנענע בראשו לאות הבנה בהאמור, הגם שלפעמים הבחור אומר את הפשעטיל כ"כ בלחש, עד שבקושי גדול אפשר לשמוע את מה שהוא אומר - ואח"כ נתון לבחורים איזה פרי, והחסידיים מתחילים לשיר "וראה בנים".

פעם שמע זה שישב על יד הרבי, שבחור אחד ניגש להרבי להגיד את הפשעטיל, והחל לומר "קפיטל תהילים"! - והרבי נענע בראשו כרגיל כמו שעושה לכל הבחורים שאומרים לפניו את הפשעטיל, וכשגמר להגיד את הקפיטל תהילים, נתן לו הרבי פרי.

החזון איש הוריד את החליפה, הפשיל שרוולים, לקח פיילה (קערה גדולה), מילא במים, וביחד עם הרב מפוניבז' השרה את הבגדים המלוכלכים במים נקיים...

האברך הצעיר ניסה למנוע מהרבנים הזקנים להתעסק בעבודה כה בזויה, אך הם התעקשו: "זו המצוה שלנו!!"

מפוניבז', הרב גרנדביץ והילד הקטן. דובר המשלחת היה הרב מפוניבז': "כבוד הרב", הוא פונה למרן החזון איש, "יש לנו ילד חדש, מוטי המתוק, מאז שהגיע אלינו לפני ארבעה ימים הוא לא רוצה להתרחץ, ללבוש פיג'מה, הוא ישן עם הבגדים, וחם פה כל כך..." החזון איש מנסה את מזלו, ושואל בחיך: "מרדכל'ה, למה אתה לא רוצה להתרחץ?" ולפתע, כאילו נפלו חומות ההגנה של הילד, הוא מתפרץ ועונה בזעם: "אני לא רוצה להתפשט! כל פעם שהתפשטתי, לקחו לי את הבגדים, והשאירו אותי עם הפיג'מה המפוספסת. כברגן בעלזן, באושוויץ תמיד גנבו לי את הבגדים. אם אין לי הורים שישמרו לי על הבגדים - אני לא אתפשט!" כל הנוכחים שתקו בתדהמה. קשה היה להם לראות באיזה חוסר אמון נתון הילד האומלל, שלא מהין לשים מבטחו באיש. הרב מפוניבז' יצא החוצה ופרץ בבכי. אמר החזון איש לילד: "אל תדאג, הגב' מונק תשמור לך על הבגדים."

"אני לא מאמין לה", עונה הילד במרירות.

"הרב גרנדביץ ישמור לך על הבגדים."

"אני לא מאמין לו".

"אז אולי הרב מפוניבז' ישמור לך על הבגדים?"

"אני לא מאמין לו".

ניסה החזון איש את הנשק האחרון: "מוטי, אתה יודע מה? אני אשמור לך על הבגדים..."

הוא מסתכל על החזון איש, במבט חשדן: "הרב, אתה תשמור לי על הבגדים?" "כן! בחיים לא שיקרתי! אני אשמור לך על הבגדים!"

"אם הרב ישמור לי... אני מוכן!"

תוך עשר דקות שבה הגברת מונק לביתו של גדול הדור עם הפיג'מה. הילד נכנס לחדר, התלבש בפיג'מה, וכל הארבעה: הגב' מונק, הרב גרנדביץ, הרב מפוניבז' והחזון איש עומדים ומחכים. תוך כמה דקות יצא הילד עם הבגדים בידיים ופנה לחזון איש: "רב'ה, תשמור לי, פה הציצית, פה הגרביים, פה הכותנות, פה החולצה..."

"ודאי, אני שומר לך, אתה יכול ללכת", מאשר החזון איש.

והילד הולך עם הגב' מונק לפנימייה להתקלח.

כשיוצאים השניים, מביט החזון איש בפוניבז' ער רב ושניהם פורצים בבכי. "לאמיר זיין די טאטע און די מאמע פון דער מרדכל'ה" (הבה נהיה האבא והאמא של מרדכל'ה). החזון איש הוריד את החליפה, הפשיל שרוולים, לקח פיילה (קערה גדולה), מילא במים, וביחד עם הרב מפוניבז' השרה את הבגדים המלוכלכים במים נקיים.

הבגדים שחורים משחור. מים עכורים ממלאים את הקערה. הרב גרנדביץ, האברך הצעיר מנסה למנוע מהרבנים הזקנים להתעסק בעבודה כה בזויה, אך הרבנים מתעקשים: "מה פתאום?! זו המצוה שלנו!!" כשהיו המים כבר שחורים לחלוטין, שפך הרב גרנדביץ את המים והביא מים חדשים. הרב מפוניבז' משפשף עם "סינטבון", החזון איש משפשף גם הוא את הצווארון, והדמעות של שניהם זולגות לתוך המים.

כשסיימו לכבס את החולצה, לשביעות רצונו של החזון איש, תלו אותה לייבוש. הם ממשיכים עם הציצית, שגם היתה שחורה כזפת, כבר עברו 25 דקות, ופתאום מגיע הילד כשהוא רחוק ומריח, לבוש בפיג'מה נקיה.

שואל הילד: "איפה הבגדים?" והחזון איש עונה לו בנחת: "הנה מרדכל'ה, הנה החולצה, הציצית והמכנסיים, אנחנו מכבסים אותם כעת, אני שומר לך על הבגדים, הלילה תישן אצלי..."

החזון איש, זקן הדור ומנהיג האומה, סגר את הגמרא והשקיע כמעט שעה למען ילד קטן, בודד ויתום.

היום, הילד הזה הוא אברך בכולל חזון איש, יש לו אחד עשר ילדים וב"ה כבר מחתן נכדים. וכל הדור המבורך הזה נולד בזכות מוסד החסד שהקים הרב מפוניבז', כשהחזון איש בחמלתו הרבה, עומד לימינו ומסייעו.

לתורה אין קיום בלי חסד. יהודי שרוצה לגדול בתורה, חייב להשקיע קודם במידות טובות. תורה - תחילתה חסד וסופה חסד. יהי רצון שנתחזק בחסד, ובאהבת חסד ונזכה לחלק בתורה הקדושה.

"ואתם הדבקים בד' אלוקיכם - חיים כולכם היום".

הרב ישראל מאיר שושן

"שְׁתֵּה אֲדָנִי... גַם לְגַמְלִיף אֶשְׁאֵב" (בראשית כ"ד, יח-ט)

עם ישראל נולד משלושה אבות וארבע אימהות, בפרשת חיי שרה מחפש אברהם אבינו אשה לבנו יצחק, אמא שתעמיד את כלל ישראל. אברהם קורא לאליעזר עבדו. הוא סומך עליו ומשביע אותו, שחלילה לא יקח אשה מבנות הכנענים. האשה של יצחק חייבת להתאים לתשתית של עם ישראל שאמור להיבנות. הולך אליעזר, עם משא אדיר על הכתפיים. אחריות עצומה לבחור אשה לבנו של אברהם, יצחק אבינו.

ראשית, הוא מחפש מידות, כמה חסד יש לה, כי זהו היסוד של כל עם ישראל. אמא שתדע להעניק. המידות האלו יעברו אחר כך בגנטיקה לכל הדורות. עם ישראל גומלי חסדים, בנויים על חסד.

לאחר השואה האימה פתח הרב יוסף שלמה כהנמן מפוניבז' מוסד לילדים יתומים פליטי שואה, שנקרא "בתי אבות", שם דאג לכל מחסורם. שנה וחצי אחר כך הוא הקים את ישיבת פוניבז', שהיתה החזון הגדול שלו. בשנת תש"ט, חמש שנים לאחר פתיחת הישיבה, כבר היו תשעים ילדים בבתי אבות, ומאה ועשרים בחורים בישיבת פוניבז'.

באותה תקופה היה משבר כלכלי גדול, ולרב כהנמן לא היה כסף לשלם משכורות. במוסד היו אמנם שלוש ארוחות ביום, אך בישיבה המצב היה קשה, וניסו להסתדר איכשהו. בנו יחידו של הרב מפוניבז', הרב אברהם כהנמן, הגיע מאמריקה וראה את המצב הכלכלי הקשה.

הוא ניגש לאביו: "אבא, חייבים להחליט, את מה אתה מעדיף? את הישיבה או את המוסד? אם אתה רוצה להשאיר את הישיבה, תסגור את "בתי אבות", אבל אי אפשר להחזיק ביחד את שני המוסדות, בסוף הכל יקרום, חלילה..." ענה לו הרב כהנמן בחום ליבו: "אבריימלה, אבריימלה, לאחר השואה האימה כשכל התורה בפולין, בליטא, בהונגריה, בגליציה, ברומניה עלתה בעשן, חשוב לי מאוד לבנות עוד ישיבה, עוד מקום תורה, אבל מה אעשה? מרן החפץ חיים, שהיה מורי ורבי והכיר את החלומות שלי, את החזון שלי, אמר לי: 'תדע לך, תורה בלי חסד - לא יהיה לה קיום. אתה רוצה לפתוח ישיבה? תקדים ותפתח מוסד של חסד'. בלי חסד לא יהיה קיום לתורה. חז"ל לימדו אותנו. תורה - תחילתה חסד וסופה חסד. אני מוכרח להקים עוד ועוד ישיבות, אך אם אסגור את "בתי אבות" - אסגור גם את כל זכות הקיום של ישיבת פוניבז'. אני מוכרח להמשיך ולהחזיק את המוסד בתי אבות..."

בשנת תש"ח, שלוש שנים לאחר שהסתיימה השואה, הגיע למוסד ילד בן עשר, פליט שואה, שאיבד את הוריו במחנה אושוויץ. דודה זקנה הצליחה לשמור עליו והביאה אותו ל"בתי אבות" של ישיבת פוניבז'. גברת מונק, אם הבית של המוסד, קיבלה את הילד באהבה ובחמלה. הילד היה מופנם וסגור. אם הבית הביאה לו, כמו לכל ילד חדש, סט מצעים, סדין, ציפה, ציפית ופיג'מה חדשה. הילד אכל את ארוחת הערב הראשונה שלו בשקט, והחביא בכיסו פרוסות לחם, הוא חי עדיין תחת אימי המחנות, רוצה להיות בטוח שכשיקום יהיה לו לחם לאכול. לאחר מכן הלך לישון עם הבגדים, עם הנעליים, בלי להתרחץ. גב' מונק רואה הכל ולא אומרת כלום.

למחרת, בהגיע הערב, היא פונה אליו ברכות: "מוטי, בא תרחץ, הכנתי לך גם פיג'מה חדשה", אך הילד מסרב. הוא הולך לישון בבגדים מלוכלכים ונעליים מלאות בוץ. כולו שחור משחור, ואין עם מי לדבר...

עובר יום ועוד יום, קשה עד בלתי נסבל להמשיך באופן כזה. היא מנסה לשדל אותו בחום: "אתן לך שוקולד!" אך הילד מסרב בעקשנות. הרב גרנדביץ זכרונו לברכה, היה אברך ופסיכולוג שטיפל בילדים במוסד. הוא ניסה ללסוף את הילד ולדבר איתו, אך הילד בשלו - לא מוכן להתפשט, לא מוכן להתרחץ, והולך לישון עם הנעליים והבגדים המלוכלכים.

הגברת מונק רואה שאין לה ברירה והיא קוראת לרב מפוניבז'. הפוניבז' ער רב היה "אבא" של ילדי המוסד, הוא היה מנשק ומחבק אותם, ובכל יום שיש היה מחלק להם כסף שיקנו ממתק לכבוד שבת, בקיוסק הסמוך.

הוא ניגש לילד החדש: "מוט'לה המתוק, למה אתה לא מתרחץ? הילד שותק ולא עונה.

אומר הרב לגב' מונק: "אי אפשר להישאר במצב כזה, נלך לחזון איש!" משלחת שלמה מגיעה לביתו של החזון איש, שגר בסמוך לפנימייה: הגב' מונק, הרב

"תחשבו לרגע. כשאתם עומדים בסופר בתור עם עגלות עמוסות - יכול להיות שאחריכם עומד אדם שקונה בקושי דברים בסיסיים לילדיו בגלל חוסר כסף, כי אתם 'חוסכים' 30 ₪ לשלם לוועד בית!"

"והייתם נקיים" - מכתבו של המנקה

ישנם דיירים המעכבים תשלומים. אני פונה אליכם - פשוט מעומק הלב: דיירים יקרים, תחשבו לרגע. כשאתם עומדים בסופר בתור עם העגלות העמוסות בכל טוב - יכול להיות שאחריכם עומד בן אדם שקונה בקושי דברים בסיסיים לילדים שלו בגלל חוסר כסף, כי אתם "חוסכים" 30 ₪ לשלם לוועד בית!

כן, אני פונה אליכם - לאנשים מהשכונה, שאני מכיר אתכם שנים רבות, ואתם אגב גם יודעים טוב-טוב מי מנקה את הבנין שלכם, ולפעמים מורידים מבט ברחוב כשאתם רואים אותי.

בתקווה לשיפור המצב

השכן שלכם מהשכונה, שעובד במסירות למענכם.

(פורסם במדור 'רשות הרבים' ביתד נאמן יום שלישי י"ד בחשוון)

אני אב לכמה ילדים קטנים, אשתי עובדת ומקבלת משכורת מינימום (ועבודה במקסימום), ועקב קושי כספי גדול נאלצתי גם להביא קצת פרנסה לבית. מצאתי עבודה כמנקה חדרי מדרגות בכמה בניינים בשכונתי. אני עובד פעם בשבוע בשעות הלילה, וככה אנחנו חיים כבר כמה שנים, בצניעות, ובצמצום האפשרי של ההוצאות, ושמחים בחלקנו.

לא הייתי כותב על זה סתם לתאר חיים של מסתפקים במועט, אלא בגלל דבר אחד - המעסיקים שלי הם ועדי בית, ולא תמיד יש להם כסף לשלם לי עבור עבודתי. הסיבה פשוטה ועצובה מאוד - לוועדי בית מסוימים הצטברו חובות של דיירים, ולפעמים הם מגיעים לאלפי שקלים! וכך המשכורת שלי מתעכבת בכמה שבועות, ולפעמים גם בחודש!

מדובר בשכונה חרדית עם בניינים גדולים (50-40 דיירים בבנין), דמי ועד בית לכולם זה כמעט סכומים סמליים (40-30 ₪ בחודש), אבל בכל אופן בכל בנין

קנין חכמה - מסילת ישרים

באמצע קידוש לבנה עבר במקום גדוד היילים שעשו אימונים, ולפתע ירו מטנק באוויר. כל הקהל נזדעזע מחמת הרעש היריה, אולם בפניו של רבנו לא נע שום שריה, וכאילו אינו נמצא שם כלל

תיאורים מופלאים מדביקותו העצומה של הרה"ק משטעפנשט זי"ע

כעין עבודה זו ראו אצלו גם בשעת קידוש לבנה, שהיה עומד כשעה ויותר בדביקות גדולה. סיפר הרב הלפרין חתנו של הגאון רבי חיים אהרן טויבעש, שפעם הלך ברחובות העיר בוטושאן באישון ליל בתקופה שרבנו שהה בעיר, ולפתע ראה הרבה אנשים רצים לכיוון מסוים. כששאל אותם לאן הם רצים, ענו לו כולם כאחד שרבנו יצא זה עתה למרפסת הבית שבו התאכסן עם מניין מצומצם מהמקורבים כדי לקדש הלבנה. ואכן הרחוב מתחת למרפסת התמלא בקהל רב שבאו לראות.

וסיפר הרב הלפרין, שאז בקידוש לבנה היו כולם יכולים לראות איך שרבנו הוא כולו רוחניות ואינו מרגיש כלום מה מתרחש סביבו. רבנו עמד על מקומו ובמשך יותר משעה לא זז. והנה באמצע קידוש לבנה עבר במקום ההוא גדוד חיילים שעשו אימונים, וירו מטנק למעלה באוויר. הדבר אירע באופן פתאומי בלי שום התכוונות מצד השומעים, וכמובן שמחמת יריית הטנק שהשמיעה רעש גדול נזדעזע כל הקהל. אולם הוא התבונן ברבנו וראה שלא קם ולא זע יזי כלשהו, וכאילו לא קרה שום דבר וכאילו הוא לא נמצא כאן כלל.

(י' שרייבר, 'המבשר תורני' מטות תשע"א)

"ואמנם זה בהיות שכלו ודעתו קבועים תמיד בגדולתו יתברך, ורוממותו וקדושתו, עד שימצא כאילו הוא מתחבר למלאכים העליונים ממש עודהו בעולם הזה" (מסילת ישרים פרק כו).

אחד מהעיתים בהם זכו לראות אצל רבנו הרה"ק משטעפנשט זי"ע את עבודתו בקודש, היתה שעת הקידוש בליל שבת, אשר כל השומעים זכו אז לרגשי התעלות והתרוממות ורישומה נחרט בלבם לעולם.

תיאור ממעמד הקידוש כתב הרה"ג רבי דוב רבינוביץ זצ"ל מוואסלוי: "אחר אמירת 'שלוש עליכם' בקול נהימה ורעדה, לפני שעמד רבנו לקחת הכוס בידו, היה בכל ליל שבת קודש מחזה נורא ומאיים. רבנו הקדוש נשאר עומד על מקומו, עיניו פתוחות כאשר רואים רק את הלוּבן שבו והאישון נעלם לגמרי, והתחיל לנשום עמוק. כל נשימה ונשימה הייתה מלווה בנהימה. את הנהימה הראשונה התחיל בקול נמוך, ומנהימה נתחזק קולו עד שנפל פחד על כל הסובבים. ככה נשנו הנשימות והנהימות כעשר דקות, ואז החל לרדת בקולות הנהימות עד שנשתק לגמרי, ומיד אחר זה קיבל הכוס בידו והתחיל בקידוש היום.

מה קל יותר - לא לדבר לשון הרע, או לא להאמין ללשון הרע?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

וסיפר הגר"ה זקס, שאמו ע"ה (בתו של הח"ח) התבטאה בפניו, שלדבר לשון הרע זה בידו של האדם, אבל היאך ניתן לומר לאדם שלא להאמין? והשיב לה שאדרבא, לא לספר לשון הרע כאשר היצר בוער בקרבו, זה דבר שאינו קל כלל, אבל שלא להאמין ללשון הרע, זה פשוט יותר, שהרי כל הנמצא בחברת בני אדם יודע עד כמה נכונים דברי החפץ חיים שאמר 'שרובם שקרנים וכולם גזמנים'. והנסיון מוכיח, שכשבודקים כל סיפור לאמיתו, מתברר שהוא שונה לגמרי מהאופן בו הוא סופר והועבר לאנשים].

היום מתחילים בלימוד כלל ו' מהלכות לשון הרע, בו מתבאר איסור קבלת לשון הרע, דהיינו: "שלא נאמין בלבנו שהסיפור הוא אמת" וכו' (לשון החפץ חיים בסעיף א').

בבאר מים חיים מוסיף החפץ חיים, שאין איסור להאמין לעצם העובדות ששמע, אלא לגנאי הנובע מהן. ובביאורים ומוספים מציינים מה שכתב בספר שיעורי עיון, כי מדברים אלו עולה עצה נפלאה שלא להיכשל בקבלת לשון הרע - להרגיל עצמו לדון כל אדם לכף זכות. שכן מי שמרגיל עצמו בכך, נמצא שמותר לו להאמין לעצם הסיפור, שהרי אין חברו מתגנה על ידי זה, שכן ידון אותו מיד לכף זכות.